

3. 6. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Blíží se konec bankovek a mincí?

V současné době se v legislativním procesu nachází novela zákona o platebním styku, kterou má být v České republice rozšířeno používání tzv. elektronických peněz. Nově by totiž měly být oprávněny emitovat elektronické peníze i jiné subjekty než banky, tak jak je tomu doposud. V současné době se tato novela nachází v Poslanecké sněmovně, a to v prvním čtení a byla přikázána k projednání Rozpočtovému výboru. Účinnosti by novela měla nabýt, v případě jejího schválení, 1. října 2005.

Elektronické peníze vymezuje novela jako peněžní hodnotu uchovávanou na elektronickém peněžním prostředku (např. na čipové kartě) vydávanou proti přijetí peněžních prostředků v hodnotě ne nižší, než je hodnota vydávaných elektronických peněz, a které jsou přijímány jako platební prostředek jinými osobami než jejich vydavatelem. Přijaté peněžní prostředky nejsou dle návrhu novely vkladem, jsou-li neprodleně vyměněny za elektronické peníze, a právě proto je oprávněné umožnit jejich emisi i jiným osobám než bankám. Elektronické peníze tedy nebudou chráněny jako vklady u bank dle příslušných ustanovení zákona o bankách.

Obecně lze v praxi mluvit o dvou odlišných druzích elektronických peněz, které lze v současné době používat také v České republice. Tím prvním jsou tzv. elektronické peněženky ve formě předplacených karet, a tím druhým jsou softwarové produkty, které využívají počítačových sítí jako je Internet a bývají označovány jako tzv. digitální peníze.

Novela transponuje do českého právního řádu směrnici č. 2000/46/ES o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností. Směrnice definuje elektronické peníze jako hodnotu vyjádřenou pohledávkou za vydávající instituci, uchovávanou na elektronickém médiu, vydávanou proti přijetí peněžních prostředků a přijímanou jako platební prostředek jinými subjekty, než je vydávající instituce. Vydávající institucí elektronických peněz, může být podle směrnice úvěrová instituce dle směrnice č. 2000/12/ES (např. banka), tzv. zvláštní instituce elektronických peněz či další osoby na základě výjimek uvedených v článku 8 směrnice.

Podle návrhu novely zákona o platebním styku může být institucí elektronických peněz pouze akciová společnost nebo evropská společnost se sídlem na území České republiky, která získá k výkonu této činnosti licenci od České národní banky. Základní kapitál této instituce nesmí klesnout pod 35 milionů korun. Jiné osoby mohou vydávat elektronické peníze pouze na základě zvláštního povolení České národní banky. Toto zvláštní povolení by mělo být podle novely vydáno zejména tehdy, jestliže elektronický peněžní prostředek vydaný držiteli uchovává elektronické peníze v hodnotě odpovídající nejvýše částce 150 eur a celková částka závazků vydavatele vyplývající z nevypořádaných částek vydaných elektronických peněz nepřesáhne zpravidla částku odpovídající hodnotě 5 milionů eur a v žádném okamžiku částku odpovídající hodnotě 6 milionů eur. Druhým případem, kdy by mělo být umožněno získat povolení, je situace, když vydané elektronické peníze jsou přijímány jako platební prostředek pouze omezeným počtem poskytovatelů služeb, kteří jsou ve vztahu k vydavateli osobou ovládanou nebo osobou ovládající, nebo jsou s vydavatelem spojeni finančním či obchodním vztahem tak úzkým, jako je společný postup při získávání odbytišť (marketing) nebo společná distribuční síť, anebo poskytují své služby ve stejném komplexu budov nebo jiném podobně úzce vymezeném prostoru.

Po dvouleté zkušenosti České národní banky s vydáváním elektronických peněz se tedy dosavadní vůči směrnici přísnější úprava zpřesňuje a zmírňuje. Placení elektronickými penězi je moderní formou platebního styku, který začíná nacházet své místo i v České republice. Otázkou však zůstává nakolik budou elektronické peníze v praxi schopné vytlačit používání platebních karet či internetové bankovníctví.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)